

sis for betaling af udgifter ved edition i særlige tilfælde.

2.3.7. *Kompetencen til at træffe afgørelse om beslaglæggelse*

Kompetencen til at træffe afgørelse om beslaglæggelse med henblik på sikring af bevismidler, konfiskation eller vindikation (dvs. udlevering til den retmæssige ejer) tilkommer efter gældende ret som hovedregel retten, jf. retsplejelovens § 825, stk. 1. Politiet kan dog træffe bestemmelse om beslaglæggelse, hvis beslaglæggelsens øjemed ville forspildes ved at afvente retskendelse (»periculum in mora«). I så fald skal sagen dog som udgangspunkt inden 24 timer forelægges for retten, der afgør, om beslaglæggelsen skal opretholdes.

Strafferetsplejeudvalget har foreslået, at politiet, hvis det har truffet bestemmelse om beslaglæggelse i en »periculum in mora«-situation, snarest muligt og inden 24 timer skal forelægge sagen for retten, der ved kendelse afgør, om indgrebet kan godkendes, samt om det kan opretholdes.

I forbindelse med høringen over betænkningen er der fra domstolsside peget på, at der ikke kan være behov for rettens efterfølgende prøvelse af beslaglæggelser, medmindre den berørte selv forlanger det. En prøvelse i alle tilfælde, hvor de pågældende f.eks. er fraværende - og derfor ikke kan meddele samtykke til indgrebet - kan føre til en overflødig bureaukratisering med behandling af mange sager, hvor den berørte ikke har indsigelser mod indgrebet.

Ud fra lignende hensyn er det i de nye ransagningsregler fastsat, at politiets »periculum in mora«-indgreb kun skal forelægges retten, hvis den, indgrebet retter sig imod, anmoder om det, jf. retsplejelovens § 796, stk. 3 (indsat i retsplejeloven ved lov nr. 411 af 10. juni 1997). Politiet skal i så fald snarest muligt og inden 24 timer forelægge sagen for retten. Politiet skal endvidere vejlede den pågældende om adgangen til at få spørgsmålet indbragt for retten. Retten afgør herefter ved kendelse, om indgrebet kan godkendes.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at der indføres tilsvarende regler for politiets beslaglæggelser i »periculum in mora«-tilfælde. Der henvises til de foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 806, stk. 3, 2. pkt., og § 807, stk. 1, 3. pkt.

De af Strafferetsplejeudvalget foreslåede regler om automatisk forelæggelse for retten, medmindre der opnås skriftligt samtykke fra den, som indgrebet retter sig imod, foreslås dog opretholdt for så vidt angår beslaglæggelse foretaget af private, jf. den foreslåede

bestemmelse i retsplejelovens § 807 a, på grund af denne beslaglæggelses særlige karakter. I denne situation kan politiet dog naturligvis vælge at frafalde beslaglæggelsen. Udleverer politiet det beslaglagte inden 24 timer, skal den private beslaglæggelse efter forslaget ikke forelægges for retten.

2.3.8. *Editionspålæg mod personer i udlandet*

Anklagemyndigheden har over for Justitsministeriet peget på de særlige problemer, som den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 827, stk. 2, giver anledning til i forbindelse med edition i udlandet.

I praksis har der tidligere været anvendt den fremgangsmåde, at retten har afsagt kendelse om edition uden høring af den i udlandet bosiddende person, der har dokumentet i sin besiddelse. Effektiviteten af kendelsen er i stedet blevet betinget af, at den pågældende, forinden editionen gennemføres, vejledes om, at spørgsmålet vil blive genoptaget ved retten, hvis der fremkommer indsigelser. Østre Landsret har imidlertid ved en afgørelse, der er refereret i *Ugeskrift for Retsvæsen 1992, s. 932*, fastslået, at høringsreglen i § 827, stk. 2, også finder anvendelse ved edition i udlandet. Ved (*utrykt*) kendelse af 18. september 1992 (5. afd., nr. 267/1992) har Østre Landsret i en anden sag, hvor begæringen om edition knyttede sig til en international retsanmodning, godkendt, at edition kunne iværksættes, uden at høringsreglen i § 827, stk. 2, var iagttaget.

I tilfælde, hvor editionsbegæringen retter sig mod en i udlandet bosiddende person, følger det af almindelige folkeretlige regler, at en kendelse afsagt af en dansk domstol, som pålægger den pågældende person en pligt til at udlevere dokumenter eller andre genstande til brug ved den strafferetlige forfølgning i Danmark, ikke kan fuldbyrdes i udlandet. Der må i stedet udfærdiges en retsanmodning til det pågældende lands kompetente myndighed med henblik på, at denne i overensstemmelse med landets egne regler kan træffe bestemmelse om edition.

I sådanne tilfælde, hvor en retskendelse skal danne grundlag for en international retsanmodning om edition, træffer retten ikke »afgørelse« om edition, jf. den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 806. Retten påser blot, at betingelserne for at fremsætte anmodning om edition, jf. § 804 og § 805, er opfyldt.

Det er således ved affattelsen af § 806, stk. 6, forudsat, at der i disse tilfælde ikke gælder nogen forpligtelse for retten til at foretage partshøring, jf. herved også Holten-Rasmussen i *Ugeskrift for Retsvæsen 1993, afdeling B, s. 381-384*.